

Zkušební řád pro WT

Všeobecná část

1. Účel zkoušek

- a) Working test (WT) je zkouška, jejímž účelem je přezkoušení pracovních kvalit retrieverů při práci po výstřelu, která je jejich původní prací, a to bez použití zvěře.
- b) Retriever je nepostradatelným pomocníkem lovce po výstřelu. Cílem WT je vybrat nejlepší psy, kteří mají schopnost střelenou zvěř dohledat, mají dobrý temperament a dobrou specifickou schopnost retrieverů – marking, kteří umějí používat nos, prokazují vlastní iniciativu a aportují s měkkou mordou.
- c) Na působení vůdce na psa je pohlíženo pouze jako na nezbytnou podporu těchto vlastností psa. Působení vůdce na psa slouží k tomu, aby se pes choval klidně na místě nebo u nohy vůdce, nebo aby poslušně vykonal všechny povely vůdce, nebo aby se nechal navést do příslušného prostoru dopadu zvěře, když tento dopad sám neviděl.

2. Organizace zkoušek

- a) WT musí sestavovat osoba nebo osoby mající zkušenosti s prací retrievera v lovecké praxi. Každý pes by měl dle možností dostat stejné podmínky tak, aby faktor náhody byl omezen na minimum.
- b) Organizátoři WT se v rámci zkoušek snaží nasimulovat praktické lovecké situace. Musí také zajistit, že úlohy budou sestaveny tak, aby nebránily psům ukázat jejich schopnosti pro marking a vrozené pracovní vlohy. Rozestavení střelců a házečů dummy musí rovněž odpovídat podmínkám lovecké praxe.
- c) Organizátoři a rozhodčí musí dbát na zajištění bezpečnosti pro zkoušené retrievery a nesmí od nich vyžadovat překonávání nebezpečných překážek.

3. Provedení WT

- a) Rozhodnutí rozhodčího je nepopiratelné. Účastníci nesmí veřejně napadat rozhodnutí rozhodčích ani kritizovat hostitele, terén či pomocníky.
- b) V takovém případě mají organizátoři právo vyloučit psa ze soutěže, případně odmítnout jeho přijetí na příští soutěži.
- c) Všichni vůdci psa musí dodržovat pokyny rozhodčích. Rozhodčí jsou oprávněni vyloučit z WT každého psa, jehož vůdce nedbá jejich pokynů, nebo který vědomě znesnadňuje práci ostatním účastníkům nebo jejich psům.
- d) Pes musí pracovat na volno - bez obojku.
- e) Žádná osoba nemá v rámci WT právo psa trestat nebo s ním hrubě zacházet. Takové chování může rozhodčí potrestat vyloučením.

4. Účast na zkouškách

- a) Working testy se pořádají pro všechna plemena retrieverů a to pro předem vypsané třídy.
- b) Zkoušek se mohou zúčastnit psi s platným průkazem původu F.C.I.
- c) Přihlášky se podávají na předepsaném tiskopise do termínu, který je uveden v propozicích. Přijetí přihlášky je podmíněno současným zaplacením předepsaného poplatku. Výši poplatku stanoví pořadatel.
- d) Majitel přihlášeného psa ručí svým podpisem na přihlášce, že data uvedená na přihlášce jsou správná a pravdivá, že jsou mu známa ustanovení zkušebního řádu a že ručí za škody způsobené jeho psem.

5. Způsob posuzování

- a) Vůdce se psem na vodítku se ohlásí u rozhodčího. Rozhodčí mu vysvětlí, co se od něj při plnění úlohy očekává. Rozhodčí zajistí, aby se diváci zdržovali v rozumné vzdálenosti od pracujícího psa.
- b) Rozhodčí poskytnou psovi všechny možnosti, aby mohl ukázat dobrou práci a aby mohl řádně pracovat za podmínek, které jsou pro něho co nejvhodnější. Největšího uznání se dostane psům, kteří pracují efektivně s minimem povelů a z hlediska specifických vloh retrieverů se nejvíce líbili.
- c) Marking společně s rychlým uchopením a rychlý návrat s aportem jsou nejdůležitějšími znaky práce retrievera. Rozhodčí neposuzují přísně, pokud si pes při návratu s aportem tento odloží, aby si zlepšil jeho uchopení - nezaměňujeme to se záměnou aportů. Psi s dobrým markingem a iniciativou by měli být ohodnoceni lépe než ti, kteří musí být k aportu naváděni.
- d) Pes, který udělal vylučující chybu nebo byl hodnocen známkou nula, obdrží výsledek, neobstál v tomto WT.
- e) Úlohy jsou hodnoceny bodově.

6. Všeobecná ustanovení

- a) Retriever musí být klidný po výstřelu, při vlastní práci, na stanovišti, při walk-up i při práci ve vodě. Pes musí chodit na volno vedle nohy vůdce.
- b) Při WT se používají výlučně zelené standardní dummy o váze 500 g. Výjimkou jsou pouze dummy pro dummyluncher, pokud je dummylancher použit.
- c) Výstřel vždy předchází odhození dummy. Střelec by neměl být dále než asi 35 metrů od odhozeného aportu. Při aportech, které pes neviděl – blindy, může výstřel následovat.
- d) WT by měl obsahovat minimálně 5 úloh, je možné sloučit i několik úloh na jedno stanoviště.
- e) Délka aportů by neměla přesahovat 150 metrů.

Zkušební řád pro Working testy

1. Popis jednotlivých disciplín

Základy poslušnosti

Pes musí prokázat, že je klidný, reaguje na povely vůdce (povelová technika není určena, každý vůdce používá vlastní povely) a i bez vodítka chodí korektně vedle nohy vůdce. Cílem je ověřit, že pes je schopen doprovázet svého vůdce aniž by ho omezoval v pohybu a pozornosti i v situaci, kdy je rušen přirozenými vlivy okolí (simulováno odhazováním dummy, pro něž pes není poslán).

Marking

Pes musí prokázat, že je pozorný, soustředěný, schopný zapamatovat si místo dopadu odhozeného aportu tím, že aport na povel rychle nalezne a korektně přinese. Vůdce může vyslat psa až na pokyn rozhodčího, do té doby pes sedí nebo jde vedle nohy vůdce. Pokud je pes nepozorný je možno, ale pouze v třídě E, odhození aportu zopakovat.

Marking – voda

Po výstřelu je aport vhozen do vody nebo na protější břeh. Pes musí prokázat, že umí korektně plavat. Doplave k aportu, uchopí jej, a co nejpřímější cestou plave zpět. Na břehu pak předá aport do ruky vůdce. Provedení a hodnocení je stejné jako u markingu.

Marking přes překážku

Stejně jako jednoduchý marking, pes zde však musí překonat nějakou terénní překážku – cesta, terénní přechod, křoví atd.

Dohledávka

Ve vhodném prostoru je pohozeno několik aportů, vůdce psa ani pes nesmí odhození aportů vidět. Na pokyn rozhodčího vyšle vůdce psa k dohledávání aportů. Rozhodčí stanoví hranici prostoru, podél které se může vůdce při práci pohybovat. Rozhodčí stanoví, kolik aportů musí pes přinést.

Memory mark

Aport je odhozen jako při markingu, vůdce však po odhození aportu přejde se psem na jiné místo a vyšle jej až po určité době.

Poloblind

Pes vypracuje marking a při návratu, aniž by to pes viděl, je na totéž místo odhozen další aport. Po odevzdání prvního aportu je pes vyslán pro druhý. Dále to může také být aport, který pes neviděl odhodit, ale bylo tam vystřeleno. Další variantou je, že aport je umístěn v prostoru, kde pes již pracoval a po určité časové prodlevě se tam má vrátit.

Dvojitý marking

Pes si musí zapamatovat dvě místa, kam byl aport odhozen. Pořadí pro přinesení určí rozhodčí.

Společný hon - walk up

Zde se zkouší klid ve spojení s aportováním. Skupina vůdců se psy postupuje v jedné linii terénem. Po výstřelu je odhozen jeden nebo více aportů a všichni vůdci se psy zůstanou stát. Na pokyn rozhodčího vyšle vyzvaný vůdce svého psa ke hledání aportu. V průběhu tohoto hledání musí ostatní psi zůstat v naprostém klidu vedle nohy svého vůdce. Postupně jsou vyzkoušeni všichni psi.

Vícenásobný marking

Zde je zkoušena schopnost psa zapamatovat si více míst dopadu aportu. Pes pracuje až na pokyn rozhodčího a aporty přináší v rozhodčím stanoveném pořadí.

Blind

Aport je odhozen nebo položen tak, aby to vůdce ani pes neviděli. Rozhodčí vůdci vysvětlí, kde je aport a vůdce pak musí psa do tohoto prostoru navést za použití akustických (hlas, tón píšťalky) a vizuálních (navádění rukou, směřování rukou) povelů, přičemž sám musí zůstat na místě, odkud byl vyzván k vypuštění psa.

Společný hon - Drive

Psi s vůdci stojí na okraji leče. Pomocníci a honci s lomezem natlačují leč na linii vůdců se psy. Střelená zvěř je zde nahrazena házenými dummy. Psi musí celé dění v klidu pozorovat a zapamatovat si místa dopadů dummy. Po skončení leče jsou psi vysíláni, aby dummy posbírali. Psi mohou pracovat jednotlivě, nebo společně. Dummy, které dopadnou do bezprostřední blízkosti psů, seberou pomocníci.

2. Hodnocení práce psa:

a) Pozitivní body:

- a) dobrá ovladatelnost psa
- b) správné odevzdání
- c) pracovní elán
- d) přirozená schopnost markingu a specifické vlohy retrieverů najít střelenou zvěř
- e) nos
- f) tiché vedení
- g) rychlé uchopení
- h) styl práce

b) Těžké chyby:

- špatná ovladatelnost a zbytečné rušení v okolním prostoru
- špatná práce u nohy
- špatná schopnost zapamatovat si místa dopadu dummy
- přílišná závislost na vůdci
- neklidné chování na stanovišti, nedočkavost – vůdce musí psovi věnovat zvýšenou pozornost
- příliš hlasité vedení
- nedbalý aport
- pomalá práce s malou iniciativou
- tělesný kontakt vůdce se psem

c) Chyby, které jsou ohodnoceny nulou

- štvaní zvěře
- záměna dummy
- odmítnutí vstupu do vody
- odmítnutí aportování
- strach z výstřelu
- ocitnutí se mimo kontrolu vůdce
- vyražení bez povelu
- kňučení a štěkání

Pokud pes dostane nulu z nějaké úholy, může dále absolvovat zbytek zkoušek, avšak s hodnocením „Neobstál“.

d) Vylučující chyby:

- agresivní chování
- tvrdá morda
- tělesné trestání psa.

S vylučující chybou už nesmí pes ve WT pokračovat.

3. Třídy WT

WT jsou rozděleny do čtyř výkonnostních tříd:

- Třída E (WT E)
- Třída L (WT L)
- Třída M (WT M)
- Třída S (WT S)

4. Zařazení do výkonnostních tříd

a) Psi, kteří v jedné třídě získali třikrát hodnocení výborný, musí příště startovat ve třídě vyšší. Toto neplatí pro třídu S, kde může pes startovat bez omezení.

b) Pokud se pes kvalifikoval do vyšší třídy (tzn. získal hodnocení minimálně obstál, není jeho návrat do nižší třídy možný).

5. Sestavování úloh v jednotlivých výkonnostních třídách

a) Třída E

Disciplíny, které se mohou objevit mezi úkoly – základy poslušnosti, marking i marking voda, marking přes překážky, memory mark, dohledávka,.....

Pro tuto třídu začátečníků se volí jednodušší terény a vzdálenosti přibližně do 40 metrů.

Pouze v této třídě je možnost vézt psa i na disciplíně na vodítku a to za poloviční počet bodů a také vyrazení bez povelu není hodnoceno nulou, pokud je pes vůdcem zastaven. Nulu obdrží pes až při druhém kontrolovaném vyrazení bez povelu.

b) Třída L

Zde se mohou objevit všechny disciplíny z nižší třídy a k tomu také například dvojitý marking, poloblind, společný hon - walk up,.....

Pro tuto třídu se již volí náročnější terény a vzdálenost přibližně do 60 metrů.

c) Třída M

Zde se mohou objevit všechny disciplíny z nižších tříd a k tomu také např. blind, a také různé kombinace disciplín – např. blind + marking,.....

Terény jsou již obtížné a vzdálenost přibližně do 80 metrů.

d) Třída S

Zde se mohou objevit všechny disciplíny a také jejich různé kombinace.

Také náročnost terénu a vzdálenosti jsou na uvážení rozhodčích.

Startování v této třídě je již neomezené.

6. Hodnocení na WT

- a) Za každou úlohu může pes získat max. 20 bodů.
- b) U úkolů, kde je více aportů, je na rozhodčím, zdali ohodnotí každý aport samostatně nebo společně.
- c) Sečtením bodů ze všech úkolů dostaneme celkový počet bodů, ke kterému rozhodčí dle dané situace přiřadí i slovní hodnocení – výborný, velmi dobrý, dobrý, obstál, neobstál.
- d) U psů, kteří v průběhu posuzování získali 0 bodů, je automaticky přiřazeno hodnocení neobstál.
- e) Při stejném počtu celkových bodů u jedinců (1. – 3. místo v každé třídě) je nutno udělat rozstřel.
- f) Tituly: v každé třídě je určen Vítěz třídy a také může rozhodčí udělit titul „Volba rozhodčího“ – tzn. pes, který udělal na rozhodčího nejlepší dojem (nemusí se však jednat o psa s umístěním).
- g) Tituly nejsou nárokové a je na rozhodčích, zdali je zadají či nikoliv.
- h) Dokladem získaného ocenění pro vůdce psa je:
  - Výsledková listina, kde je pes uveden
  - Diplom
  - Zápis v průkazu původu, pokud o to vůdce požádá

7. Rozhodčí a čekatelé

Na zkoušky mohou být delegováni pouze rozhodčí a čekatelé, kteří jsou uvedeni na platném seznamu schváleném RK CZ a také zahraniční rozhodčí, kteří mohou posuzovat WT v jejich zemi.

Rozhodčí a čekatele na zkoušky jmenuje pořádající chovatelský klub.

Rozhodčím přísluší za výkon funkce kromě cestovného odměna. Čekatelé se zkoušek účastní bez nároku na cestovné a odměnu.

Rozhodčí, kterému je čekatel přidělen, musí čekateli poskytnout možnost samostatně posuzovat jednotlivé výkony psů a navrhnout jejich ohodnocení, musí čekatele usměrňovat a poradit mu při výkladu zkušebního řádu. Čekatel nesmí sám posoudit a ohodnotit psa.

Za ohodnocení výkonu psa zodpovídá výhradně rozhodčí.

Během zkoušek nesmí rozhodčí ani čekatelé být pod vlivem alkoholu, drog a jiných psychotropních látek.